

Kr. Af en saadan aarlig Indtægt kan hun intet Hjem danne, tilmed hvis hun — som rimeligt er — efter saa anstrængende en Gjerning kan trænge til Pleje i sin Alderdom.

De 1600 Kr., som hun *en Tid af sit Liv* havde i Gage, har hun derfor ikke Lov til at bruge; der maa gaa ikke saa lidt fra til Hjælp for Pensionen til de gamle Dage. Og derfor er den Lærerinde, som helt er henvist til sig selv, og som maa-ske ikke har været saa heldig at finde en ligestillet, med hvem hun sympatiserede saa fuldt, at de to kunde danne Hjem sammen, i Reglen henvist til at leve sit Liv i et Pensionat, baade mens hun er i sin Gjerning, og naar hun bliver gammel. Idet Læreren — hvad Lønnen angaar — virkelig kan skaffe sig et Hjem, saa er ogsaa hans Garanti for de gamle Dage betydelig større end en Lærerindes. Han har sandsynligvis Børn, der under almindelige Forhold ikke ville lade ham leve et ensomt og uhyggeligt Liv paa hans gamle Dage, medens Lærerinden er „en enlig Kvinde“; det er den store Forskjel.

Jeg er Hr. R. taknemlig for hans Paavisning af, hvorledes netop det, at Kvinder faa Adgang til flere Erhverv, svækker Konkurrencen og hjælper til at dygtiggjøre dem, ligesom den ogsaa i al Almindelighed vil freinkalde en Forøgelse i Rigdommen, og at Kvinderne, naar de blive bedre stillede i økonomisk Henseende, ikke længere ville falde Mændene til Byrde. Ja, jeg vil gaa videre endnu! Jeg tror, at naar Kvinderne var friere stillede i økonomisk Henseende, havde lært et Arbejde, hvorved de kunde ernære sig, saa de altsaa ikke var tvungne til at gifte sig *for at blive forsørgede*, saa vilde vi faa *flere* og *bedre* Ægteskaber, end vi nu have, flere, fordi Mændene ikke vilde være saa bange for at gifte sig af Frygt for denne Forsørgelsespligt, og bedre, fordi i hvert Fald Forsørgelsestanken var borte ved Indgaaelsen af Ægteskabet.

Til Slutning vil jeg blot have Lov til at understrege Hr. R.s Ord, at man lige saa lidt kan berøve Kvinden som Manden en af de uomtvisteligste Menneskerettigheder, *Retten til at arbejde for at leve*; men denne Menneskeret have Kvinderne ikke fuldt, saa længe deres Arbejde i mangfoldige Grene lønnes saaledes, at de umulig kunne leve deraf. Masser af Kvinder berøver Samfundet denne „uomtvistelige Menneskeret“ og tvinger dem derved til at gaa til Grunde. Ethvert Forsøg paa at lønne Kvinder bedre end hidtil, ethvert lille Skridt i Retning af: *samme*